

[Maisted]

være et forbrugsbegrænsende indgreb. Men det, det er, er et tiltag til socialistisk kapitalmarkedsstyring. Det er det, det drejer sig om, og det jo det, der står i bemærkningerne med ordene, at vi må forvente, det bliver permanente ordninger. Sandheden er selvfølgelig den, at banker og realkreditinstitutter er sure over de lånelofter, de har, og over, at forsikringssselskaber og pensionskasser kan låne penge ud, hvor de andre ikke kan. Så starter man med at lave endnu en restriktion, skønt man selvfølgelig skulle gå den anden vej og hæve disse udlånslofter.

Der er en række ting, som det også er blevet sagt af de tidligere talere, der skal afklares, f. eks. disse forhåndsftaler. Det er klart, at dette forslag er arbejdsløshedsfremmende. Man kan f. eks. forestille sig en virksomhed, der fremstiller sommerhuse, og som har lavet en forhåndsftale med forsikringssselskaber og pensionskasser om at få finansieret en vis del af sin produktion. Det kan de ikke få nu, og det vil sige, at disse virksomheder bliver sorteper i dette spil, som kun går ud på, at boligministeren meget gerne vil have fremmet sin tanke om socialistisk styring af kapitalmarkedet.

Det vil altså sige, at vi opnår, at en række danske virksomheder skal lægge deres aktivitet i mølpose og håbe på at overvintre og så se, hvad der sker efter 1. januar 1980, eventuelt helt lukke. Det er det eneste, man opnår med dette forslag. Det er et facadeforslag, og det har kun én eneste hensigt: en socialistisk styring af kapitalmarkedet.

Rahbæk Møller (SF):

Socialistisk folkeparti kan støtte det foreliggende forslag. Vi vil se på forslaget enkeltvis under udvalgsarbejdet, men umiddelbart har vi ingen kommentarer.

Derimod har vi en række kommentarer og ønsker til det forslag om permanente begrænsninger, som ifølge bemærkningene skal afløse det foreliggende lovforslag.

Der er tale om meget store midler, der henligger i pensionskasser og forsikringssselskaber. Ifølge undersøgelser foretaget af Arbejderbevægelsens Erhvervsråd andrager den opsparede formue alene til pensionsformål 63 mia. kr., og beløbet vokser med over 20 pct. om året. Det er disse meget store og meget stærkt voksende formuedannelser, man

nu vil tvinge ud af pantebrevsmarkedet og dermed bl. a. over i aktiemarkedet.

I sig selv kan vi ikke have noget imod dette. Det er ikke nationaløkonomisk rimeligt, at så store midler fortrinsvis anvendes til passive investeringer, men ændringen vil rejse nogle problemer. For det første vil vi gerne sætte spørgsmålstegn ved det ønskelige i formuedannelser af denne størrelsesorden og med denne næsten kræftagtige vækst; både af hensyn til demokratiseringen af erhvervslivet og af sociale grunde bør væksten begrænses. Det gøres mest effektivt ved en beskatning af rentetilvæksten samt en begrænsning af muligheden for skattefri opsparing til pensionsformål.

Men uanset om denne begrænsning foretages eller ikke, er der tale om meget store formuedannelser, der i løbet af få år kan få en dominerende indflydelse i erhvervslivet. Det er ikke rimeligt, at denne magt tilfalder en snæver gruppe bestyrelsesmedlemmer i de pågældende pensionskasser og forsikringssselskaber. Både af alment demokratiske grunde og af hensyn til en forbedret kapitalstyring er det ønskeligt, at der indføres offentlig repræsentation i de pågældende pensionskassers og forsikringssselskabers bestyrelser.

Med disse bemærkninger vil jeg tilsige forslaget en positiv behandling.

Janne Normann (RV):

Også i det radikale venstre har vi tillid til, at dette forslag til begrænsning i forsikringssselskabers og pensionskassers anbringelse af midler kan have en gavnlig virkning på den del af forbruget, som skyldes optagelse af lån.

At forsikringssselskaber og pensionskasser kun må anbringe deres midler i obligationer i egne faste ejendomme, aktier og anparter, men ikke bruge dem til at låne ud imod pant i fast ejendom eller med sikkerhed i livsforsikringspolicer, må kunne virke noget forbrugsbegrænsende.

Men også til dette lovforslag må vi sige, at det væsentligste ikke er et eller andet 7 ugers forbud imod at købe pantebreve. Det vigtige er, at disse begrænsninger virkelig kommer til at danne udgangspunkt for langsigtede begrænsninger i reglerne for kapitalanbringelser i det hele taget.